

ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

2026-09-30

2026 m. I pusmetis. Pranešimų apie asmens duomenų saugumo pažeidimus apžvalga

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI) pateikė duomenis apie asmens duomenų apsaugos pažeidimus (toliau – ADSP), užfiksuotus per 2026 m. I pusmetį:

- Gauta pranešimų apie ADSP – 140 (2025 m. I pusmetį VDAI gauta pranešimų dėl įvykusių ADSP – 116);
- Lietuvoje paveiktų duomenų subjektų skaičius – 1 647 399 (2025 m. I pusmetį Lietuvoje paveiktų duomenų subjektų skaičius buvo žymiai mažesnis – 168 822). Šių metų I pusmetį vien dėl kibernetinių incidentų buvo paveikti net 75 proc., t. y. 1 235 050 iš visų 2026 m. I pusm. paveiktų duomenų subjektų skaičiaus.

Asmens duomenų saugumo pažeidimas – saugumo pažeidimas, dėl kurio netyčia arba neteisėtai sunaikinami, prarandami, pakeičiami, be leidimo atskleidžiami persiųsti, saugomi arba kitaip tvarkomi asmens duomenys arba prie jų be leidimo gaunama prieiga ([BDAR](#)¹ 4 str. 12 p.).

Pranešimai apie asmens duomenų saugumo pažeidimus teikiami VDAI ir duomenų subjektams, vadovaujantis BDAR 33 ir 34 straipsniais.

VDAI apie ADSP privalo pranešti visi duomenų valdytojai pateikdami pranešimą apie ADSP, išskyrus, kai tikėtina, kad toks ADSP nekels pavojaus asmenų teisėms ir laisvėms. Kai dėl ADSP pobūdžio ir rizikos rimtumo kyla didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, duomenų valdytojas apie ADSP privalo pranešti ir duomenų subjektui.

Atsižvelgiant į ADSP pobūdį Lietuvoje ir toliau statistiškai vyrauja konfidencialumo pažeidimai, kurių skaičius per 2026 m. I pusmetį sudarė net 86 proc. visų atvejų (kaip ir per 2025 m. I pusm.), 6 proc. atvejų vientisumo pažeidimai, 5 proc. atvejų prieinamumo pažeidimai ir 3 proc. incidentų nebuvo laikomai ADSP.

Iš visų 2026 m. I pusmetį įvykusių incidentų, apie kuriuos pranešta VDAI, 51 proc. atvejų įvyko viešojo sektoriaus įmonėse, 49 proc. – privačiame sektoriuje, o ADSP pranešimų iš elektroninių ryšių paslaugų ar tinklų teikėjų gauta nebuvo. Lyginant su 2025 m. pirmojo pusmečio duomenimis, 54 proc. incidentų buvo užfiksuota viešojo sektoriaus įstaigose, 44 proc. – privačiame sektoriuje ir 2 proc. pranešimų gauta iš elektroninių ryšių paslaugų ar tinklų teikėjų. Vertinant metinius duomenis, įvykusių ADSP skaičius viešajame ir privačiame sektoriuose išlieka labai panašus.

VDAI, išanalizavusi per 2026 m. I pusmetį gautus pranešimus apie ADSP, išskyrė žmogiškąją klaidą kaip dažniausią tokių pažeidimų priežastį. Iš visų per 2026 m. I pusmetį VDAI išnagrinėtų pranešimų apie ADSP žmogiškoji klaida lėmė 48 proc. visų atvejų. Lyginant su 2025 m. I pusmečio duomenimis, žmogiškųjų klaidų, kaip ADSP priežasties, atvejų skaičius sumažėjo. Šį pokytį galėjo lemti didesnis darbuotojų informuotumas ir daugiau dėmesio skiriama darbuotojų mokymams bei jų informavimui apie asmens duomenų saugumo užtikrinimo priemones. VDAI pabrėžia, kad žinios

¹ Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (ES) 2016/679.

apie asmens duomenų tvarkymui keliamus reikalavimus bei atsakomybes yra ypač svarbios tiems asmenims, kurie atlieka didelės rizikos asmens duomenų tvarkymo operacijas.

Per 2026 m. 36 proc. ADSP įvyko dėl kibernetinių incidentų (duomenų užšifravimo ir išpirkos reikalavimo, socialinės inžinerijos metodais paremtų atakų, taip pat SQL injekcijų atakos ir kt.) ir 16 proc. ADSP įvyko dėl kitų priežasčių t. y. įvairūs IT sistemų trikdžiai, kilę dėl IT sistemų klaidų, dėl kurių atnaujinti duomenys nebuvo laiku perduoti, todėl duomenų valdytojai negalėjo laiku suteikti paslaugų.

Skirstant ADSP pagal kibernetinių incidentų tipus, net 51 proc. incidentų įvyko dėl neteisėtos prieigos prie IT sistemų, t. y. pasinaudojus viešai prieinamais prisijungimo duomenimis, išnaudojus pažeidžiamumus ir kita, buvo gautos prieigos prie asmens duomenų. 10 proc. incidentų įvyko dėl duomenų užšifravimo ir išpirkos reikalavimo atakų. 8 proc. incidentų įvyko dėl socialinės inžinerijos ir duomenų viliojimo metodais paremtų atakų, siekiant išvilioti įvairiausių prisijungimų duomenis ar kitus asmens duomenis, pasitelkiant gerai apgalvotus scenarijus, 13 proc. dėl kenkimo programinės įrangos platinimo kibernetinių atakų, 10 proc. dėl SQL injekcijos (angl. XSS, Cross-Site Scripting) atakų ir 8 proc. dėl aktyvios sesijos perėmimo.

VDAI akcentuoja, kad siekiant sumažinti aktyvios sesijos perėmimo riziką, būtina užtikrinti saugų sesijų valdymą: naudoti sunkiai nuspėjamus sesijų identifikatorius, po autentifikavimo generuoti naują identifikatorių, atsijungus ar pasibaigus sesijai – juos panaikinti, nustatyti automatinį sesijos užbaigimą, registruoti ir stebėti aktyvias sesijas bei sudaryti galimybę jas nedelsiant nutraukti įtarus saugumo incidentą.

VDAI primena, kad nustačius, jog ADSP įvyko ir, kad yra pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, duomenų valdytojas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 72 val. nuo sužinojimo apie ADSP, turėtų pranešti apie tai VDAI, kaip tai numato BDAR. Lyginant su ankstesnių dvejų metų duomenimis, tendencija išlieka panaši, t. y. dauguma duomenų valdytojų laikosi BDAR 33 str. nustatyto 72 val. pranešimo termino.

Duomenų saugos valdymo spragos, dėl kurių įvyko minėti pažeidimai:

- nevykdomas kompiuterių tinklų duomenų srautų monitoringas, nevykdomas įsilaužimų aptikimas ir prevencija;
- netinkami serverio nustatymai ir taisyklės;
- nevykdoma prieigos kontrolė;
- perteklinis privilegijuotų teisių naudojimas;
- nėra taikomas IP filtravimas;
- neatliekama reguliari naudotojų ir administratorių paskyrų peržiūra;
- nenaudojamos administratorių paskyros nėra nedelsiant panaikinamos arba deaktivuojamos;
- naršyklėse saugomi prisijungimo duomenys;
- naudojami slaptažodžiai nėra stiprūs ir kompleksiški;
- naudojami slaptažodžiai nėra reguliariai keičiami.

Pažymėtina, kad 23 proc. 2026 m. I pusm. gautų pranešimų apie ADSP, įvykusių dėl kibernetinių incidentų, nebuvo nustatytos incidentų priežastys. Tai rodo nepakankamą incidentų tyrimo galimybių užtikrinimą, dažnai dėl per trumpai saugomų, tame pačiame serveryje laikomų ar nepakankamai apsaugotų žurnalinių įrašų.

Kaunas	Vilnius	Klaipėda	Šiauliai	Tauragė	Visaginas	Panevėžys	Alytus	Marijampolė	Utena	Šakiai	Mažeikiai
Draugystės g. 8E, 51264 +37037460066 kaunas@sdg.lt	Mokslininkų g. 11, 08466 +37052101525 vilnius@sdg.lt	Taikos pr. 32A, 91235 +37046300252 klaipeda@sdg.lt	Pramonės g. 23, 78136 +37041500040 siauliai@sdg.lt	S.Dariaus ir S. Girėno g. 22, 72251 +37044679001 taurage@sdg.lt	Statybininkų g. 26, 31205 +37038650059 visaginas@sdg.lt	Beržų g. 38, 36202 +37045508270 panevezys@sdg.lt	Vilties g. 5, 62381 +37031556151 alytus@sdg.lt	Kaimynų g. 10, 68187 +37034394046 marijampole@sdg.lt	J. Basanavičiaus g. 49A, 28113 +37038961901 utena@sdg.lt	V. Kudirkos g. 35/1, 71139 +37034552744 sakiai@sdg.lt	Algirdo g. 61, 89103 +37044350024 mazeikiai@sdg.lt

Duomenų valdytojams taikytos poveikio priemonės

2026 m. kovo mėn. VDAI privačiam juridiniam asmeniui skyrė 4 500 Eur baudą už BDAR 32 straipsnio 1 dalies b punkto pažeidimus. ADSP metu piktavališ užšifravo dalį saugomų atsarginių kopijų ir virtualiuose serveriuose esančių klientų sistemų, tai paveikė 180 fizinių asmenų duomenis. Šiuo atveju buvo nustatyta, kad nebuvo užtikrintas tinkamas prieigos ribojimas, jungimuisi prie vidinio tinklo nebuvo įdiegtas virtualus privatus tinklas (angl. VPN) ir išoriniams prisijungimams nebuvo taikomas kelių faktorių autentifikavimas (angl. MFA).

2026 m. birželio mėn. VDAI sveikatos priežiūros įmonei skyrė 450 tūkst. Eur baudą už BDAR 5 straipsnio 1 dalies f punkto ir 32 straipsnio 1 dalies b ir d punktų pažeidimus. Pirmojo ADSP metu piktavališ pasinaudodamas darbuotojo prisijungimo duomenimis prie informacinės sistemos ir peržiūrėti 63 pacientų duomenis, antrojo ADSP metu pasinaudojus privilegijuotas prieigos teises turinčia paskyra buvo užšifruoti sistemose esantys duomenys, paveikiant beveik 400 tūkst. duomenų subjektų. Abiem atvejais nenustatyti pakankami išorinių prieigų ribojimai ir nebuvo taikomas kelių faktorių autentifikavimas (MFA).

UAB „SDG“ Duomenų apsaugos pareigūnė
Greta Undraitienė
Mob. +370 620 87513
El. paštas: asmensduomenys@sdg.lt, www.sdg.lt

Būkite su mumis ir būsite geriausi

Kaunas Draugystės g. 8E, 51264 +37037460066 kaunas@sdg.lt	Vilnius Mokslininkų g. 11, 08466 +37052101525 vilnius@sdg.lt	Klaipėda Taikos pr. 32A, 91235 +37046300252 klaipeda@sdg.lt	Šiauliai Pramonės g. 23, 78136 +37041500040 siauliai@sdg.lt	Tauragė S.Dariaus ir S. Girėno g. 22, 72251 +37044679001 taurage@sdg.lt	Visaginas Statybininkų g. 26, 31205 +37038650059 visaginas@sdg.lt	Panevėžys Beržų g. 38, 36202 +37045508270 panevezys@sdg.lt	Alytus Vilties g. 5, 62381 +37031556151 alytus@sdg.lt	Marijampolė Kaimynų g. 10, 68187 +37034394046 marijampole@sdg.lt	Utena J. Basanavičiaus g. 49A, 28113 +37038961901 utena@sdg.lt	Šakiai V. Kudirkos g. 35/1, 71139 +37034552744 sakiai@sdg.lt	Mažeikiai Algirdo g. 61, 89103 +37044350024 mazekiai@sdg.lt
---	---	---	---	--	--	---	---	---	---	--	---